

Verslag overleg Adviesraad Sociaal Domein (ASD): 27-9-2021

Aanwezig: ASD: Ad Berger, Desiree van Goor, Erik Stukstette, Linda Jacobs, Roselda van Cann, Tonnie Geurts en Selina Henckens. Gemeente: Heidie van der Steeg (verslag) en Karien Koopmans (verslag)

Betreft: Wijzigingen in verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Maasgouw 2020

Samen hebben we de voorgestelde wijzigingen besproken.

De gewijzigde artikelen met bijbehorende reacties en vragen en de bijbehorende beantwoording zijn opgenomen in het verslag.

Artikel 1 lid 2 sub d wordt gewijzigd in:

d. beschermd wonen: een maatwerkvoorziening bestaande uit de volgende kenmerken:

Reactie ASD:

Zijn alle vormen van begeleid wonen, beschermd wonen?

Antwoord gemeente:

Beschermd wonen versus begeleid wonen

Vanuit onder andere de Wmo en Jeugdwet zijn er diverse vormen van beschermd wonen. Een kenmerk van beschermd wonen Wmo en jeugd (regio Noord- en Midden-Limburg) vanaf 2022 is dat de huisvesting en de zorgverlening altijd geboden wordt door de zorgaanbieder. De cliënt verblijft intern in de instelling. Bij beschermd wonen Wmo is er ook sprake van 24/7 actief toezicht door de zorgaanbieder. Begeleid wonen is juist ambulante zorg aan huis. De aanbieder kan in sommige gevallen wel de woonruimte aanbieden. Maar er is geen sprake van 24/7 actief toezicht.

Afschalen naar zelfstandig wonen met begeleiding individueel

Als de zorg wel planbaar is waardoor er geen 24/7 actief toezicht nodig is en daarnaast vooral op werkdagen ingezet moet worden, dan kan iemand zelfstandig gaan wonen met eventueel een aantal uren per week individuele begeleiding.

Opschalen naar de Wet langdurige zorg

Bij de beschermd vormen Wmo is het doel dat iemand door het bieden van passende begeleiding op termijn weer zelfstandig kan gaan wonen. Bij beschermd wonen Wlz gaat men ervan uit dat blijvend 24 uur per dag actief toezicht nodig is. Mensen met een GGZ-achtergrond hebben met ingang van 2021 toegang tot de Wlz gekregen. Zorgkantoren regelen het toezicht op de Wlz.

Artikel 6 wordt uitgebreid met een nieuw lid 4, onder vernummering van het huidige lid 4 naar lid 5, luidende:

4. Bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening als bedoeld in artikel 1.1.1 Wmo 2015 geldt het primaat van de collectieve voorziening.

Reactie ASD:

Is er medezeggenschap van de cliënt geweest voor deze wijziging? Komt er ook gedeelde inzet van scootmobielen?

Antwoord gemeente:

Cliëntenraden zijn niet geraadpleegd

Nee, cliëntenraden zijn niet geraadpleegd door de gemeente. De gemeente kiest er wel voor de adviesraad sociaal domein te raadplegen met dit gesprek. Wij verwachten cliënten met deze aanpassing niet te benadelen. Bij een hulpvraag wordt in eerste instantie altijd onderzocht of gebruik gemaakt kan worden van een collectieve voorziening. Mocht een collectieve voorziening onvoldoende tegemoet komen aan de hulpvraag. Dan kan er nog altijd een individuele voorziening verstrekt worden.

Onnodige zorgkosten voorkomen door collectieve voorzieningen

Zorginstellingen (niet zijnde Wlz) die wonen en zorg bieden voor cliënten met beperking vragen gemeenten ook om voorzieningen vanuit de Wmo. Hun cliënten wonen officieel zelfstandig mogen een beroep doen op de Wmo. Wij willen voorkomen dat er bijvoorbeeld voor 8 cliënten 8 dure tilliften in een gebouw staan. Met deze wijziging kan de gemeente kiezen om daar een enkele gedeelde tilliften te plaatsen onder de noemer "collectieve voorzieningen". Mits de cliënten dan in voldoende mate ondersteund worden.

Delen van scootmobielen wordt onderzocht

Het delen van scootmobielen wordt besproken met de firma Kersten. Zeker in complexen waar veel ouderen wonen is het niet gewenst dat daar veel scootmobielen staan die een groot deel van de dag niet gebruikt worden. Woningcorporaties geven aan dat hierdoor stallingsproblemen ontstaan. We willen daarom, samen met inwoners die gebruik (willen) maken van een scootmobiel, de opties onderzoeken voor een scootmobielpool of deelscootmobielen voor locaties waar meerdere gebruikers verblijven. Ook hier geldt dat de cliënt in voldoende mate ondersteund moet worden.

Reactie ASD:

De adviesraad begrijpt de noodzaak voor het instellen van een collectieve voorziening als primaat. De adviesraad wil well de kanttekening plaatsen dat bij het toekennen van voorzieningen maatwerk (aan de cliënt) voorop moet blijven staan. De adviesraad denkt dat een scootmobielpool (of deelscootmobielen) praktisch gezien niet (niet goed) passend te realiseren is (persoonsgebonden instelling bij gebruik, hoe het delen te realiseren als meerdere mensen tegelijk een beroep doen op scootmobiel), en dit uiteindelijk de toewijzing van maatwerkvoorzieningen zal bemoeilijken. De adviesraad stelt dan ook vraagtekens bij het voorstel. Graag zou de Adviesraad zelf eerst nog wat meer ervaringsgegevens willen verzamelen (van gebruikers/cliënten, belanghebbenden).

Reactie gemeente:

De gemeente maakt graag gebruik van dit aanbod van de adviesraad. Bij het ontwikkelen van een collectieve voorzieningen vinden wij het van groot belang dat gebruikers en belanghebbenden voldoende inspraak krijgen zodat de collectieve voorziening ook voorziet in de behoefte.

Artikel 9 lid 4 sub a onder 1 wordt gewijzigd in:

1. een professionele organisatie: maximaal de kostprijs van de goedkoopst passende voorziening in natura, zoals door het college vastgesteld op grond van artikel 18 lid 1 of lid 6 van deze verordening dan wel gecontracteerd voor het betreffende jaar;

Reactie ASD:

Kiest de cliënt een zorgaanbieder uit de selectie die gemaakt is door gemeente?

Antwoord gemeente:

ZIN versus PGB

bij zorg in natura kiest de inwoner uit de door de gemeente gecontracteerde aanbieders (zij moeten voldoen aan bepaalde eisen om een contract te kunnen krijgen). Bij een pgb huurt de inwoner zelf een zorgaanbieder in. De inwoner voert zelf de regie op het nakomen van de overeenkomst en de geleverde kwaliteit van zorg.

Overheadkosten niet onnodig vergoeden

Om te voorkomen dat professionele organisaties die weinig overheadkosten hebben (zoals een aanbieder die alleen zzp'ers in dienst heeft) bekostigd worden via het hoogste pgb tarief (dat voor professionele organisaties met mensen in dienst geldt), is het nodig om dit artikel te wijzigen. Daarvoor is nodig het pgb-tarief te koppelen aan een door het college vastgelegd tarief.

Reactie ASD:

Weten inwoners en zorgaanbidders van de prijsindicatie?

Antwoord gemeente:

Ja, via de website is deze informatie te vinden. [Persoonsgebonden budget \(pgb\) - Wet maatschappelijke ondersteuning - Zorg & Ondersteuning - Gemeente Maasgouw](#)

Reactie ASD:

Graag zou de adviesraad zien dat deze wijziging (maximaal de goedkoopst passende voorziening in natura, en welke actuele kostprijs daar dan bij hoort) vóóraf (dus bij aanvraag van een pgb) aan de cliënt wordt verstrekt (in een persoonlijke brief), maar ook zoveel mogelijk via open berichtgeving (huis-aan-huis bladen, social media etc).

Reactie gemeente:

Wij stemmen met Servicecentrum-MER en onze communicatiemedewerkers af om dit advies op te volgen.

Artikel 11 wordt uitgebreid met een nieuw lid 3, onder vernummering van het huidige lid 3 naar lid 4:

- 3. Bij gebruikmaking van een voorziening als bedoeld in lid 1, die ziet op individuele of collectieve begeleiding waarbij een duurzame hulpverleningsrelatie wordt aangegaan, kan een bijdrage worden gevraagd als bedoeld in artikel 2.1.4 lid 3 van de Wmo 2015.**

Reactie ASD:

Gaat het hier om de 19 euro m.b.t. de eigen bijdrage?

Antwoord gemeente:

19 euro per maand is het abonnementstarief.

Om te voorkomen dat mensen te maken krijgen met een stapeling van zorgkosten, is verplicht om eventuele eigen bijdragen op te nemen in de verordening. Deze moeten dan ook via het abonnementstarief worden geïnd.

Wat wel als eigen bijdrage mag worden gevraagd, is bijvoorbeeld een eigen bijdrage voor het eten bij een huiskamer plus omdat mensen vrijwillig kunnen kiezen of ze hier willen eten of niet. Ze kunnen dan evengoed nog deelnemen aan de activiteiten.

Artikel 12 lid 3 wordt gewijzigd in:

- 3. Een cliënt is een bijdrage verschuldigd in de kosten voor het gebruik van een collectieve voorziening voor vervoer, ter hoogte van €0,83 per zone (prijspeil 2021), met een jaarlijkse indexering conform de Landelijke Tarieven Index (LTI).**

Reactie ASD:

Waarom is voor de kostenstijging gekozen? Kosten voor levensonderhoud stijgen. Daarnaast hebben juist mensen met een beperking al meer kosten voor levensonderhoud, ziektekosten en dergelijke. Zeker de groep die in geen geval in staat is gebruik te maken van het openbaar vervoer ervaart dan veel nadeel van de verhoging van het tarief (van stimuleren om meer gebruik te maken van het openbaar vervoer is hier geen sprake). Hierdoor ontstaan voor een deel van hen financiële problemen.

Reactie gemeente:

Stimuleren van het openbaar vervoer en duidelijkheid

Er zijn een aantal redenen waarom de gemeente Maasgouw (met andere gemeenten in de regio die nog het lagere tarief van € 0,71 hanteren), over wil gaan naar het hogere tarief dat in veel gemeenten al gangbaar is. Ten eerste is het lagere tarief goedkoper dan het normale openbaar vervoer. De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in de toegankelijkheid van het openbaar vervoer waardoor meer inwoners hier gebruik van kunnen maken. De gemeente wil dat mensen zoveel als mogelijk gebruik van algemene voorzieningen. Sommige klanten kunnen bepaalde ritten wel met het openbaar vervoer doen maar omdat Omnibuzz nu nog goedkoper is en meer service biedt, stimuleert dit het gebruik van het openbaar vervoer niet. Daarnaast zorgt één uniform tarief in Limburg voor meer duidelijkheid.

Wmo-pashouders kunnen een “Voor elkaar pas” aanvragen waardoor ze met korting in het openbaar vervoer kunnen reizen. Deze pas is ook ontwikkeld om mensen te stimuleren dat daar waar het kan, ze het openbaar vervoer gebruiken.

Extra reiskosten gemiddeld € 14,28

De gemiddelde Maasgouwse Omnibuzz-reiziger gebruikte in 2019 (2020 is geen representatief jaar vanwege de Coronacrisis) 119 zones. Gemiddeld genomen zouden Maasgouwse reizigers door het nieuwe tarief op jaarbasis € 14,28 meer betalen aan reiskosten. Iemand die maximaal reist gebruikt 590 zones en betaald ongeveer € 70,- per jaar meer aan reiskosten.

Voorkomen financiële problemen met toeslagen en minimaregelingen

De cliënten krijgen na het raadsbesluit een informatiebrief over de verhoging van het tarief. Wij kunnen in deze brief vermelden dat mensen die in financiële problemen (dreigen) te raken zich melden bij het sociaal wijkteam om te onderzoeken of zij gebruik kunnen maken van toeslagen en/of minimaregelingen. De ASD kan zich hierin vinden.

Tijdelijk langere wachttijden door tekort aan chauffeurs

Er zijn ook nog zorgen over de service van Omnibuzz. In sommige gevallen duurt het ophalen van inwoners lang. Het is zo dat Omnibuzz een kwartier eerder of later dan de afgesproken tijd mag komen. Ze bellen indien gewenst als ze er bijna zijn als extra service.

Omnibuzz heeft deze zomer aangegeven (toen het vervoer erg aantrok vanwege het veranderen van Coronaregels), dat er te weinig chauffeurs waren. In 2020 zijn veel contracten niet verlengd vanwege de Coronacrisis. Er was toen bijna geen vervoer nodig. Deze mensen hebben veelal ander werk gevonden en men moet nu hard op zoek naar nieuwe chauffeurs. Dit kan leiden tot wat langere wachttijden.

Reactie ASD:

De adviesraad wil nog eens benadrukken dat gebruikmaken van openbaar vervoer voor een bepaalde groep inwoners/cliënten (m.n. ouderen, kwetsbaren) een grote drempel kan opwerpen. Passende voorziening (zoals Omnibuzz) is dan een uitkomst. De adviesraad 'kiest' dan ook voor het zo laag mogelijk houden van de tarieven voor dit vervoer. De voorgestelde verhoging impliceert weliswaar 'slechts' enkele tientjes op jaarbasis (voor sommigen kan dit overigens al 'veel' zijn), maar door algemene prijsstijgingen en hogere kosten (voor levensonderhoud) kan dit een stapelingseffect krijgen op het ontstaan van (financiële en andere) problemen. Dit wil de adviesraad zoveel mogelijk - en ook aan de voorkant- voorkomen of (doen) inperken. Het moet niet zo zijn dat dit 'gecompenseerd' moet worden door toeslagen of andere overheidsregelingen.

Reactie gemeente:

Wij blijven bij ons oorspronkelijke wijzigingsvoorstel. Wij zorgen ervoor dat passend vervoer altijd mogelijk blijft voor personen die geen gebruik kunnen maken van openbaar vervoer (indien nodig door extra (financiële) ondersteuning in te zetten). Personen die in sommige gevallen wel gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer willen wij zoveel mogelijk stimuleren dit wanneer dat kan ook te doen.

Artikel 13 wordt uitgebreid met een nieuw lid 9, onder vernummering van het huidige lid 9 in lid 10:

9. Het college wijst een toezichthouder aan die belast is met het houden van toezicht op de naleving van rechtmatige uitvoering van de Jeugdwet, waaronder de bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van de Jeugdwet.

Reactie ASD:

Hoe zit het met de toezichthouder? Waar wordt die functie straks belegd?

Antwoord gemeente:

We hebben navraag gedaan maar nog geen duidelijk antwoord ontvangen. We sturen binnenkort een e-mail zodra we hierover meer weten.

Reactie ASD:

De adviesraad begrijpt dat momenteel aan deze functie nog geen concrete invulling kan worden gegeven, maar dringt er wel op aan dat de gemeente duidelijke afspraken, protocollen en bevoegdheden instelt, toewijst én vastlegt (in bijv. een verordening), om zo de rechtmatigheid (uitvoering van de Jeugdwet) te kunnen controleren en signalen op te kunnen pakken. Dit geldt voor de aanspraken op zorg in natura zowel als voor pgb.

Reactie gemeente:

Wij onderschrijven dit.